

Nr 141.

Af herr **Christiernson** m. fl., om anslag till Hälsingborgs högre handelsinstitut.

I landet finnas fyra af staten kontrollerade handelsinstitut, som i afseende å organisation och undervisning stå fullkomligt i jämbredd med hvarandra och som äfven med hänsyn till afgående lärjungars statskompetens äro likställda.

Af dessa åtnjuta emellertid blott *tre* statsunderstöd.

Hälsingborgs högre handelsinstitut, som började sin verksamhet redan år 1904, har för sin existens varit uteslutande hänvisadt till Hälsingborgs stads och enskilda personers välvilliga bistånd. Men nu då dessa senare tröttnat och fara uppstått, att handelsinstitutet i brist på medel måste med innevarande års utgång afsluta sin det allmänna gagnande verksamhet, så ha vi ansett oss böra hemställa till Riksdagen om ett mindre anslag till Hälsingborgs högre handelsinstitut för år 1912.

Som stöd för denna hemställan anför vi att kommerskollegium i afgifvet underdånigt utlåtande redan den 26 oktober 1908 fann sig böra tillstyrka, »att jämväl Hälsingborgs högre handelsinstitut blefve delaktigt af statsunderstöd».

Vidare må det åberopas ett par utdrag ur läroverksrådet Nordfelts senaste inspektionsberättelse. Han yttrar bl. a.:

»På grund af de vid inspektionen gjorda iakttagelser och de i årsredogörelserna meddelade uppgifter får jag härmed intyga, att undervisningen vid samtliga dessa fyra läroanstalter under läsåret 1909—1910 bedrifvits i sådan omfattning och utsträckning samt på sådant sätt, att den bör anses med institutens ändamål öfverensstämmande.»

Bihang till Riksd. prot. 1911. 1 Saml. 2 Afd. 2 Band. 56 Häft. (Nr 141—144.)

Och vidare:

»En fråga, i hvilken sagda kommitté (handelsundervisningskommittén) äfven torde komma att framlägga förslag, är spörsmålet om institutens ekonomiska ställning. Utan att på något sätt vilja föregripa kommitténs utlåtande anser jag mig, med den kännedom jag numera vunnit om de olika institutens lokala förhållanden m. m., böra göra det uttalandet, att därest icke de två yngsta instituten, i Hälsingborg och Malmö, komma att snart och på ett verksammare sätt understödjas, deras framtid ur ekonomisk synpunkt ter sig bekymmersam. Jag finner så mycket större skäl att framhålla detta, som en eventuell indragning af något af de nu bestående instituten skulle verka ganska menligt på det i vårt land nyväckta intresset för den viktiga handelsundervisningen.»

Om nu någon, oakadt dessa oförtydbara uttalanden om vikten för det allmänna att äfven bevara institutet i Hälsingborg, likvisst kunde förmena det vara förhastadt att, innan Handelsundervisningskommitténs åsikt i denna fråga för Riksdagen föreligger, upptaga Hälsingborgs högre handelsinstitut bland de statsunderstödda merkantila undervisningsanstalterna, torde få anföras ett par citat äfven ur nämnda kommittés underdåniga betänkande, inlämnadt till Kungl. Maj:t den 20 december 1910.

Kommittén yttrar här sid. 206:

»Hvad beträffar det antal handelsgymnasier, som kan krävas för tillgodoseende af behovet i sådant hänseende i vårt land, förutsätter kommittén naturligen, att de nuvarande högre handelsinstitutet komma att fortsätta sin verksamhet under form af handelsgymnasier.»

Och sid. 226:

»Af handelsundervisningsanstalter, som enligt förevarande förslag skulle vara berättigade att erhålla statsunderstöd, komma för den närmaste framtiden endast att finnas de fyra högre handelsläroverken i Göteborg, Stockholm, Malmö och Hälsingborg, hvilka samtliga ju med några mindre förändringar kunna erhålla formen af handelsgymnasier.»

Hvad nu beträffar storleken af det statsunderstöd, som skulle erfordras för uppehållandet af verksamheten vid Hälsingborgs högre handelsinstitut år 1912, så vilja vi icke ifrågasätta, att detta skall beräknas efter samma grunder, som nu gälla för statsbidrags lämnande till andra handelsinstitut, och ej heller att det skall utgå i enlighet med de förslag, som af handelsundervisningskommittén nu göras, utan anse, att statsunderstödet bör sättas till endast 4,000 kronor eller samma belopp, som hittills utgjort Hälsing-

borgs stads årliga kontanta bidrag. Detta bidrags utgående äfven under år 1912 torde dock böra göras till villkor för statsanslagets beviljande.

På grund af det anförda tillåta vi oss hemställa,

att Riksdagen ville till uppehållande af undervisningen vid Hälsingborgs högre handelsinstitut i enlighet med statens fordringar samt på de villkor i öfrigt, som Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, för år 1912 anvisa ett belopp af 4,000 kronor.

Stockholm den 27 januari 1911.

A. J. Christiernson.

L. Gust. Broomé.

N. Åkesson.

Nr 142.

Af herr **Christiernson**, om afslag å Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning om anslag till anläggande af en ranger- och uppställningsbangård i Halmstad.

För anläggande af en ranger- och uppställningsbangård vid den af enskild järnväg ägda stationen i Halmstad begäres af Kungl. Maj:t ett anslag af 250,000 kr. Det synes emellertid som om detta anslagskraft vore synnerligen dåligt motiveradt. Med ägaren af stationen, Halmstad—Nässjö järnvägsbolag, har ännu icke öfverenskommelse kunnat träffas om stationens utvidgning. Att staten då går händelserna i förväg genom anordnandet af en särskild ranger- och uppställningsbangård, synes vara något förhastadt. Därigenom har förvisso den till synes svårlösta bangårdsfrågan i Halmstad icke förts närmare sin lösning, åtminstone på det för